

De Korrewegwijk zoekt contact met een groet

Anneke Waanders (foto linksonder, met bril) begroet een van de vrouwen die in het buurthuis samen koken. Ook Marlies van den Broek (linksonder) en Imgard Dechesne (staand midden) zijn daarbij.

foto's Kees van de Veen

Kees van de Veen

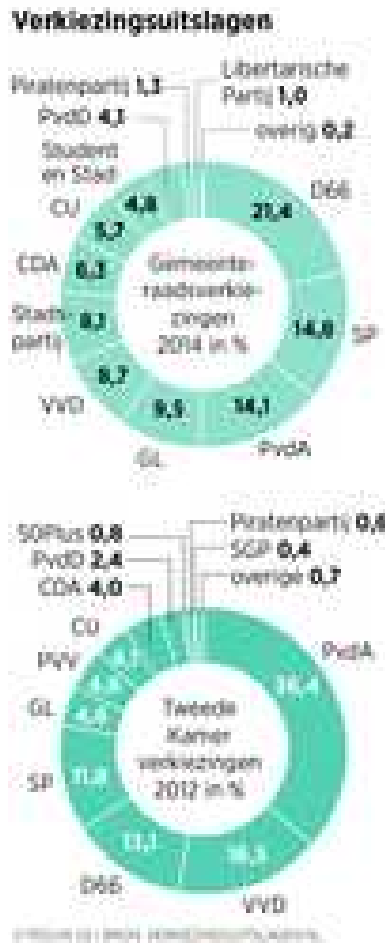

Kees van de Veen

Straat in de Korrewegwijk.

Kees van de Veen

Het zijn altijd van die grote woorden in beleidsnotities en verkiezingsprogramma's. 'Diversiteit' en 'sociale cohesie'. En wat moet er allemaal gebeuren om 'de kloof' te dichten en 'gentrificatie', nog zo'n term, tegen te gaan? Heb medelijden met de opstellers van de verkiezingsprogramma's. Maar misschien moeten ze eens afreizen naar Groningen.

Als de keukentafel van Anneke Waanders aan de Sumatralaan nou eens het centrum van de Korrewegwijk is, dan begint de diversiteit hier. "Om bij mezelf te beginnen: ik kom uit Twente", zegt ze. Links van haar woont een Indisch meisje, daar weer naast twee statushouders uit Angola, rechts een Indonesische man en boven twee échte Groningers.

Dat gevarieerde beeld komt voortdurend terug in alle cirkels die op steeds grotere afstand van Waanders keukentafel te trekken zijn. De Korrewegwijk, ten noorden van het centrum ingeklemd tussen het Van Starckenborghkanaal en het Oosterhamrikkanaal, is op alle niveaus gevarieerd. De 18.000 inwoners zijn verdeeld over buurtjes die onderling zeer verschillen, van vooroorlogse bouw tot nieuw, van koop tot huur, van arm tot rijk. De hoogopgeleiden van de Rijksuniversiteit Groningen en het academische ziekenhuis (UMCG) zitten weliswaar overgeconcentreerd in de Professorenbuurt, maar er zijn er genoeg die panden in de mindere delen hebben opgeknapt. Daar wonen de middenklassers en de laagopgeleiden, en hoewel het aantal nationaliteiten enorm is, komt het percentage allochtonen buurtbewoners nergens boven de 30 procent uit. Wat erg sfeerbepalend is: in de Korrewegwijk wonen maar liefst 1600 studenten. Die zorgen soms voor overlast, als ze na een avondje stappen luidruchtig thuiskomen en in de portiek braken, maar over het algemeen zijn ze juist de verbindende factor die oude

de stem van nederland | Op een reis door Nederland peilt Trouw in aanloop naar de verkiezingen de stemming. In Groningen bedenken buurtbewoners een middel om het contact te verbeteren. Ze gaan weer groeten.

HANS MARIJNISSEN

wijken nodig hebben.

Nog drie factoren doen er toe als het gaat om de vraag waarom het in de gemêleerde Korrewegwijk prettig wonen is. De grote woningbouwverenigingen als Patrimonium en Lefier hebben op tijd in hun huurwoningen geïnvesteerd. Die zien er allemaal goed onderhouden uit. Het Gronings college is jong (de oudste wethouder is 46 jaar) en progressief én erg actief als het gaat om bewonersparticipatie. Daar is ook geld voor. Als op de doorgaande Korreweg per dag 20.000 fietsers rijden en 10.000 auto's, dan wordt daar op aangeven van de bewoners een rode fietsstraat van gemaakt.

Kruispunt

En dan is er nog iets als de Groninger volksaard. Dat blijft altijd uitkijken. Ze zijn nuchter te noemen, de Groningers, maar om clichés te vermijden is een praktijkvoorbeeld beter op zijn plek: in Groningen zijn maar liefst 28 kruispunten waar fietsers uit de verschillende richtingen tegelijkertijd 'groen' hebben en hun oversteek dus onderling moeten regelen. Rotterdam probeerde dat onlangs ook. Binnen één minuut vonden daar op één kruising twee ongevallen plaats, waarop de gemeente besloot het experiment te staken. Zonder er veel woorden aan vuil te maken: dát is het verschil tussen Groningen en de Randstad.

Terug naar de keukentafel van Anneke Waanders, die dus al twaalf jaar 'best lekker woont' in die cocktail van de Korrewegwijk. Toch kan het nog beter, bleek toen ze vorig jaar in het buurthuis Marlies van den Broek ontmoette, docent beeldende vorming aan het Willem Lodewijk Gymnasium, en Imgard Dechesne, die in dit deel van Groningen een bed&breakfast bestiert. Ze waren afgekomen op een informatiemiddag over de buurt, en opeens kregen ze de vraag: wat kan er beter? "Ik dacht meteen aan het onderwerp 'groeten'", zegt Van den Broek.

"Vanuit Amsterdam-Oost ben ik twintig jaar geleden in het Groningse Kropswolde terecht gekomen en dat dorp was een warm bad. Ik was direct getroffen door de betrokkenheid die ik daar voelde. Bij zwangerschap en ziekte staan de mensen voor je klaar zonder dat je hoeft te vragen. Dat gevoel mis ik sinds ik een jaar geleden naar de Korrewegwijk verhuisde. Vooral de jonge mensen met een goede baan zijn te druk. Die zitten niet te wachten op gezelligheid op straat. Dat hoeft ook niet, als je elkaar maar weet te vinden. En dat is nu niet het geval." Waanders heeft dat minder, maar ze kan een eind met Van den Broek meegaan. "Als ik in de zomer op het stoepje voor het huis in het zonnetje zit, zeg ik mijn allochtone burens goeiedag en zij groeten terug. Keurig. Maar voordat ik het eerste gesprek had, waren we wel drie jaar verder." Dechesne van het B&B herkent het gebrek in haar eigen straatje niet, maar ziet ook dat de Korrewegwijk als geheel het onderling contact wel een duwtje mag hebben. Dat geldt trouwens voor heel Nederland, al heet dat gebrek aan contact in de beleidsnota's en verkiezingsprogramma's van de politieke partijen 'afbrokkelende sociale cohesie'. Op ieder partijcongres wordt geklaagd over 'de kloof', maar hoe overbrug je die?

Waanders en Van den Broek hebben die middag in het buurthuis het pragmatische van de een gekoppeld aan de creativiteit van de ander. Dechesne sloot zich later aan. Ze presenteerden na een kort overleg op kleurige affiches een plan voor 'De Week van de Groet'. Die moet de eerste week van maart in hun wijk plaatsvinden. "Het idee is mensen op te roepen elkaar in die week te groeten, en natuurlijk dat daarna te blijven doen", zegt Waanders. Ze brainstormen nu over de aanschaf van buttons met pakkende teksten, de benoeming van winkeliers als ambassadeurs van de actie, of misschien moet aan de groetcampagne een heuse kennismakingsquiz worden gekoppeld met persoonlijke vragen.

Dat kan nog wat worden.

"Het is natuurlijk een ludieke actie, maar met een serieuze boodschap", zegt Van den Broek: "Als je elkaar in de ogen kijkt en via een groet leert kennen, ontstaan er gesprekjes en kun je elkaar in het vervolg makkelijker aanspreken." Dat geldt voor kleine ongemakken in de buurt, maar kan een voorbeeld zijn voor de aanpak van landelijke problemen rond integratie. Het motto is: ga niet op een eiland zitten, maar zoek contact.

Van den Broek: "Een kennis van mij heeft een rollator en kan soms niet naar buiten omdat aangeschoten studenten die naast haar wonen hun fiets 's nachts op het trottoir achter laten. Ze weet niet wie ze moet aanspreken, en durft dat ook niet. Ik heb hetzelfde met de dorre planten in de bloembakken van de burens. Maar als ik straks via de groetactie met ze in contact ben, durf ik daar wél over te beginnen."

Idealistisch

Dat aanhalen van de banden in de Korrewegwijk mag iets kleins lijken, volgens de buurtbewoners staat het voor iets groeters, iets wat hen boos en soms angstig maakt. De banden in heel Nederland moeten worden aangehaald, misschien wel in de hele wereld, zegt Dechesne ietwat idealistisch. "Want hoe kan het dat wij in Nederland durven te zeiken? Over van alles. Over vluchtelingen. Nederland zou te vol zijn. De sfeer in ons land vind ik wel heel erg. Maar vooral in de politiek. Ze zijn zo afstandelijk en bureaucratisch. Ik zou het zootje vanuit Groningen zo de Noordzee in willen schuiven."

Waanders is iets genuanceerder, maar gaat een eind met Dechesne mee, zij het dat er wat haar betreft niemand in zee hoeft. "Een meerderheid van de Nederlanders roept géén foute dingen", merkt ze op. "Daar houd ik me maar aan vast. Toch verbaas ik me er over dat we het in ons land zo ontzettend goed hebben en we tóch met elkaar vinden dat dit niet

zo is. Waarom moet ik tégen iets stemmen? Zo goed als we het nu hebben, kunnen we het bijna niet krijgen."

Ze proberen de opkomst en blijvende populariteit van de PVV te verklaren, die volgens hen vooral voorkomt uit angst en onbekendheid. Van den Broek: "Sinds ik gereisd heb, kijk ik veel positiever naar mensen uit andere landen. Mijn kinderen ervaren nu precies hetzelfde." "Het is toch ongelooflijk dat in het witte Limburg Geert Wilders zo populair is", zegt Waanders, "terwijl daar zo weinig allochtonen worden. En hier in de Korrewegwijk wonen veel mensen uit een ander land van herkomst, terwijl er amper PVV wordt gestemd." Dat contact onderling is dus een hele belangrijke. Moet niet heel Nederland aan de Week van de Groet?

Van den Broek antwoordt mensen die mopperen over de asielstroom vaak met een omdraaiing: "Als er hier in Nederland oorlog komt, hoop ik dat ik met mijn gezien naar Syrië kan vluchten. Wat ik maar wil zeggen is: geef vluchtelingen eens ongelijk dat ze in tijd van oorlog een land als Nederland opzoeken. Laten we alsjeblieft niet wegkijken. Iederéén heeft recht op voedsel, veiligheid en een opleiding." Maar ze durft het bijna niet te zeggen, sluit Van den Broek af, omdat ze tegenwoordig met zo'n standpunt wordt weggezet als elite.

"Toch heb je helemaal gelijk", zegt Waanders. "We zijn toch allemaal wereldburgers?" Zij mist in de politiek vooral de lange termijnvisie. "We hebben te maken met zulke grote problemen op het gebied van het klimaat, de migratie en de economie. Maar politici houden vooral rekening met hun eigen achterban." Dat geldt ook voor haar eigen Christen Unie.

Lef en visie

Dechesne zoekt in haar onvrede vooral politici met lef en visie. Teveel ministers en parlementariërs willen volgens haar slechts hun eigen geurvlag

achterlaten. "Geert Wilders hééft lef, maar een foute visie. Pim Fortuyn had die wel, maar die is er helaas niet meer." Omdat zij vooral het politieke systeem ter discussie wil stellen, brengt ze een proteststem uit op GeenPeil. "Die partij vraagt de leden straks hoe er in de Kamer gestemd moet worden. Dat spreekt me wel aan." Bij Van den Broek wordt het Groenlinks, al had zij liever Angela Merkel gestemd.

Nog even terug naar de Week van de Groet, eerste week maart, in de Korrewegwijk. Hoe ziet die groet er eigenlijk uit? Is dat een gewone hoofdknik, een hand in de lucht, een regionaal gebaar, een fantasiebeweging? Waanders: "Nee schei uit zeg, geen gedoe, een knik of goedemorgen is voldoende. Het blijven wel Groningers hé."

Volgende week: Wordt Onderdendam ook getroffen door een politieke aardverschuiving?

klappen voor pvda

Groningen stad wordt op dit moment geleid door een college onder leiding van burgemeester Peter den Oudsten, met twee D66-wethouders en één van PvdA, VVD en Groenlinks. De PvdA kreeg bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen rake klappen, D66 en de SP wonnen. Een jaar later, bij de verkiezingen voor Provinciale Staten, was de klap voor de PvdA nog groter. De aardbevingsproblematiek speelt hierin een grote rol.

migranten

Zes op de tien Groningers vindt het een verrijking voor Nederland dat hier bevolkingsgroepen wonen met een verschillende culturele achtergrond, blijkt uit SCP-onderzoek. Bijna tweederde vindt het wel een probleem als er geen contact is met die groepen.

Vertrouwen

Het sociaal vertrouwen van Groningers in medemensen is met

69 procent vrij hoog, zeker als dit mensen uit de buurt betreft (76 procent). Landelijk ligt dit op 57 procent. Groningers moeten minder hebben van maatschappelijke instituties. Slechts 26 procent vertrouwt de pers, 55 procent de politie, 10 procent grote bedrijven en 26 procent vertrouwt de Tweede Kamer (landelijk 35 procent).